

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය
මානව ශාස්ත්‍ර හා සමාජ විද්‍යා පීඨය
හිඟි අධ්‍යයන දෙපාර්තමේන්තුව
හිඟිවේදී උසාධි පාඨමාලාව- V වන මට්ටම
අවසාන පරීක්ෂණය - 2021/2022
LWU3312/LLU5810 – ඉඩම් හිඟිය
කාලය - පැය තුනයි (03)

දිනය- 2022 ජනවාරි 17

වේලාව-පෙ.ව 9.30 සිට ප.ව 12.30 දක්වා

ඕනෑම ප්‍රශ්න පහකට (05) පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.
අපහැදිලි අත් අකුරුවලට ලකුණු අඩු කරනු ලැබේ.

1. අයිතිය ප්‍රකාශ කර ගැනීම සඳහා ඉල්ලීමක් කරන පාර්ශවයකට නමන් වෙත එම අයිතිය පැවතිය යුතුය යන්න පිළිගත් අධිකාරීන් ඕනෑතරම් පවතී. ඊර් වින්ඩිකාටියෝ (*Re vindicatio*) නඩුකරයක් ගෙන ඒම සඳහා පැමිණිලිකරුට සත්‍ය ලෙසම නමන් වෙත පැවරුණු හිමිකමක් පැවතිය යුතුය. පැමිණිලිකරු ආරවුලේ විෂය වස්තුවට ඇති අයිතිය පෙන්විය යුතු බවත්, ඔහු එයට අපොහොසත් වන්නේ නම් නඩුකරයක් නොපවතින බවත් අධිකාරීන් ඒකමතිකව පිළිගනියි.

මැක්ඩොනල්ඩ් අගවිනිසුරුතුමා *De Silva v. Goonetilleke* 32 NLR 217,219.

ඉහත ප්‍රකාශය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ඊර් වින්ඩිකාටියෝ (*Re vindicatio*) නඩුකරය තුළ හිමිකම යන සංකල්පයේ අදාළත්වය නිවැරදිව පිළිබිඹු කරයිද? විවේචනාත්මකව විශ්ලේෂණය කරන්න.

අදාළ නඩු තීන්දු ඇසුරින් ඔබේ පිළිතුර තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 20)

ප්‍රශ්න අංක 2,3,4 සහ 5 පහත සිද්ධිමය කරුණු මත පදනම් වේ.

හැරි කැගල්ල ප්‍රදේශයේ ව්‍යාපාර කටයුතු පවත්වාගෙන ගිය සාර්ථක ව්‍යාපාරකයෙකි. 1979 දී ඔහු විකිණුම් ඔප්පුවක් මගින් අක්කර 8 ක පොල්වත්ත නම් වූ ඉඩමේ හිමිකරු බවට පත් විය. පොල්වත්තෙන් අඩකටත් වැඩි ප්‍රමාණයක රබර් වගාවක් පැවතිණි. 2015 දී ඔහු මිය යන අවස්ථාව වන විට ඔහුට ගැහැණු දරුවන් දෙදෙනෙකු සහ පිරිමි දරුවන් දෙදෙනෙකු විය. ඔවුහු ලිලි, පිහි, ඇල්බස් සහ සෙවරස් නම් වූහ. හැරි ඔහුගේ මරණයෙන් වසර 30 කට පෙර තම උපන් ගම වූ මහනුවරට හැවත පැමිණියේ කැගල්ලේ පිහිටි තම ඉඩමේ කළමනාකාරීත්වය තම පළමු පුතු වූ ඇල්බස් හට පවරාදෙමිනි. 2010 මැයි මාසයේදී, එනම් ඔහුගේ මරණයෙන් වසර 5 කට පෙර, හැරි

කැමරා දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටි සියලු වංචල හා නිශ්චල දේපල වල කළමනාකාරිත්වය ඇරඹි බලපත්‍රයක් මගින් තම දෙවැනි පුතු වූ සෙවරස් හට ලබා දුන්නේය. පොල්වත්තෙන් 1/10 පංගුවක් ලිලි වෙත තැනී කරමින් 2014 මැයි මාසයේදී හැරී තැනී ඔප්පුවක් (D1) ලියා අත්සන් කළේය. ඔහු යම් කිසි හේතුවක් මත පොල්වත්තේ එම නොබෙදූ කොටසම 2014 ජූනි මාසයේදී පැවරුම් ඔප්පුවකින් (D 2) මහර්වා හට පවරා දුන්නේය.

ඇරඹි බල පත්‍රය සැකසීමෙන් අනතුරුව පොල්වත්තට පිවිසි සෙවරස් එහි නිවසක් සහ ගබඩා කාමර සහිත ගොඩනැගිල්ලක් ඉදි කළ අතර අධික වර්ෂාවෙන් ඉඩමේ පස සෝදා යාම වැලැක්වීම සඳහා විශාල කාණු දෙකක් සැකසුවේය. නිවස සහ ගබඩා කාමර සහිත ගොඩනැගිල්ල රබර් ශීට් සැකසීම සඳහා යොදා ගැනුණි. සෙවරස් පොල්වත්ත ඉඩමේ නිපදවන රබර් ශීට් වලින් ලබා ගත් ආදායම තම සෞභාග්‍යාරා සහ සෞභාග්‍යාර්යන් සමඟ බෙදා ගත් බවට කිසිදු සාක්ෂියක් නැත.

පොල්වත්තෙහි උතුරු කොටසෙහි නැවුම් ජල උල්පතක් පවතී. අසල පිහිටි ඉඩම් වල හිමිකරුවෝ දීර්ඝ කාලයක සිට මෙම උල්පතෙන් ජලය ලබා ගැනීමට පුරුදු වී සිටියහ. ඔවුහු පොල්වත්ත මගින් වැටුණු අඩි තුනක් පළල අඩි පාරක් ඔස්සේ උල්පත වෙත පැමිණ තම නිවෙස් වෙත වතුර රැගෙන ගියහ.

පිහි 2022 වර්ෂයේදී කැමරා දිසා අධිකරණයේ බෙදුම් නඩුවක් පවරමින් පොල්වත්ත බෙදා වෙන් කර ගැනීම සඳහා නියෝගයක් ඉල්ලා සිටී.

...සිද්ධිය අවසානයයි...

2. තිස් වසරකට වැඩි නිරවුල්, නිර්බාධිත හා පරම භුක්තිය මත සම්පූර්ණ පොල්වත්තේ හිමිකම තමන්ට පවතින බවට ප්‍රකාශයක් කළ යුතු යැයි ඇල්බස් ඉල්ලා සිටී.

ඇල්බස්ගේ එම ඉල්ලීම සාර්ථක වේද නොවේද යන්න සාකච්ඡා කරන්න. අදාළ නඩු තීන්දු ඇසුරින් ඔබේ පිළිතුර තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 20)

3. සුදුසු අවස්ථා වලදී අවශ්‍ය නඩු තීන්දු නීතිය අදාළ කර ගනිමින් පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

(අ) නිවස, ගබඩා කාමර සහිත ගොඩනැගිල්ල සහ විශාල කාණු දෙක සඳහා සෙවරස්ට වන්දි ඉල්ලා සිටීමේ හිමිකමක් පවතීදැයි උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 15)

(ආ) හවුල් දේපලක් මත හවුල්කරුවන්ට ඇති අයිතිවාසිකම් සලකා බලමින් සෙවරස්ට උපදෙස් දෙන්න. (ලකුණු 05)

4. හැරී ලිලි වෙත තෑගි දුන් පොල්වත්තේ 1/10 කොටස මිලදී ගැනීමට හැග්බි අපේක්ෂා කරයි. හැග්බි විසින් යොදා ගත් නීතිඥවරයා පොල්වත්තෙහි ලිලිගේ අයිතිය පිළිබඳව කරන ලද සොයාබැලීමකින් අනතුරුව පහත කරුණු අනාවරණය විය.

(අ) තෑගි ඔප්පුව (D1) 2014 සැප්තැම්බර් ලියාපදිංචි කර ඇත.

(ආ) පැවරුම් ඔප්පුව (D2) 2014 අගෝස්තු ලියාපදිංචි කර ඇත.

(ඇ) පැවරුම් ඔප්පුව (D2) ලියාපදිංචි කර ඇත්තේ පොල්වත්ත පිළිබඳව තොරතුරු අඩංගු මුල් පත් ඉරුවට හරස් සඳහනක් නොකර වැරදි පත් ඉරුවකය.

D1 මත පදනම්ව ලිලිගේ නොබෙදූ කොටස වෙනුවෙන් හොඳ අයිතියක් ලබා ගැනීමට හැග්බි හට හැකි වේදැයි සාකච්ඡා කරන්න. අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන සහ නඩු තීන්දු නීතිය ඇසුරින් ඔබේ පිළිතුර තහවුරු කරන්න.

(ලකුණු 20)

5. අසල පිහිටි ඉඩම් වල හිමිකරුවෝ, ඔවුන්ට උල්පත වෙත ප්‍රවේශ වීම සඳහා කරත්ත පාරක අයිතිය ඉල්ලා සිටිය හැකිද යන්නත් උල්පතේ සිට තම ඉඩම් දක්වා වතුර ගෙන යාමට නල මාර්ගයක් ඉදි කිරීමට හැකිද යන්නත් සම්බන්ධයෙන් ඔබගේ අදහස් විමසා සිටිනි. එසේම පිහි පොල්වත්තේ පිහිටි උල්පතින් වතුර ගැනීමට අසල පිහිටි ඉඩම් වල හිමිකරුවන්ට ඇති අයිතියට අහියෝග කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

අදාළ නඩු තීන්දු නීතිය සඳහන් කරමින් දෙපාර්ශවයටම උපදෙස් දෙන්න.

(ලකුණු 20)

6. භුක්තික නඩුකරයකදී ඉඩමේ භුක්තිය ඉල්ලා සිටින පාර්ශවයේ ඉල්ලීම නීතියට අනුව සාධාරණීකරණය වේද නොවේද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා හිමිකම පිළිබඳව පරීක්ෂා කිරීම සුදුසු නොවේ. භුක්තික නඩුකරයක අරමුණ වන්නේ හිමිකම මත පිහිටා විනිශ්චය කිරීම නොව, නීතියෙන් නියම කරන ලද කාර්ය පටිපාටියට අනුගත නොවන පරිද්දෙන් භුක්තියෙන් තොරවන ලද, දේපලේ හිමිකරු බවට (භෞතික සන්නකය) ඉල්ලා සිටින පුද්ගලයාට ඉක්මන් සහනයක් ලබා දීමයි.

Edirisuriya v. Edirisuriya (1975) 78 N.L.R. 388 p. 393

ඉහත ප්‍රකාශය ඇසුරින් භුක්තික නඩුකරයක මූලික අවශ්‍යතා විවේචනාත්මකව අගයන්න.

අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන සහ නඩු තීන්දු නීතිය ඇසුරින් ඔබේ තර්කයන් තහවුරු කරන්න

(ලකුණු 20)

7. ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්ව විද්‍යාලය සංවිධානය කරන ශිෂ්‍ය පර්යේෂණ සම්මන්ත්‍රණය සඳහා ඔබ 'ශ්‍රී ලංකාවේ ඉඩම් නීතිය තුළ සත්‍ය භුක්තියේ වැදගත්කම හා බලපෑම' මැයෙන් පර්යේෂණ පත්‍රිකාවක් ඉදිරිපත් කිරීමට අපේක්ෂා කරන බව උපකල්පනය කරන්න.

අදාළ ව්‍යවස්ථාපිත ප්‍රතිපාදන සහ හඬු තීන්දු නීතිය ඇසුරින් ඔබේ තර්කයන් තහවුරු කරමින් පහත උප මාතෘකා යටතේ ඔබේ පත්‍රිකාව ලියන්න.

(අ) භුක්තිය සංකල්පයේ නිර්වචනය

(ලකුණු 08)

(ආ) භුක්තියේ මානසික හා භෞතික අංග

(ලකුණු 12)

8. පහත ඕනෑම දෙකක් (02) පිළිබඳව කෙටි සටහන් ලියන්න.

(අ) 1871 අංක 22 දරන කාලාවරෝධ ආඥා පනතේ 3 වගන්තියේ විස්තරකාරක වාක්‍යාංශය

(ආ) පෝලියන් නඩුකරයක අවශ්‍ය පාර්ශවයන්

(ඇ) *Exceptio rei venditae et traditae* (නිසි ලෙස විකුණා හාර දුන්නේය යන සිද්ධාන්තය)

(ඈ) ලියාපදිංචියෙන් ලැබෙන පූර්වතාව අහිමි කරන සාධක

එක් කොටසකට ලකුණු 10 බැගින්

(10 x 2 = ලකුණු 20)

නිමිකම් ඇවිරිණි